

WEZENLIJKE VOORUITGANG, ALLEEN MET DRUK VAN BUITENAF

SP WETHOUDER MATHIJS TEN BROEKE OVER MEEBESTUREN IN ZUTPHEN

Met de aankomende gemeenteraadsverkiezingen komt ook het einde van het huidige college van burgemeester & wethouders in zicht. Vier jaar lang bestuurd SP-wethouder Mathijs ten Broeke de stad. De Tomatenkrant blikt alvast met hem terug.

Bijna 4 jaar geleden begon je als jongste wethouder ooit in Zutphen. Heb je al grijze haren? 'Het waren tropenjaren ja! Die tellen dubbel. Zeker omdat we absoluut geen grote fouten wilden maken. Dat is gelukt. We hebben laten zien: de SP is een partij die wil besturen en kán besturen.'

Ineens stond je in het centrum van de macht. Hoe voelde dat? 'Ja, dat dacht ik ook toen ik begon. Nou gaan we eindelijk zelf eens aan die knoppen draaien. Al heel snel kwamen we erachter dat de macht geen centrum heeft. Macht is verbrokkeld, omdat je van heel veel anderen afhankelijk bent. Ik draai nooit in mijn eentje aan die knoppen.'

Hoezo? Jij bent toch de dagelijks bestuurder van de gemeente?

'Juist op gebied van wonen en zorg is er eerder zoveel uitbesteed, verzelfstandigd en vermarkt, waardoor je lang niet overal direct zeggenschap over

hebt. Dan moeten je plannen ook nog passen binnen de juridische regeltjes en wetten van de landelijke overheid. En natuurlijk moeten de andere collegeleden het eens zijn met wat je doet. Dan moeten de ambtenaren ermee aan de slag,

die nog nooit onder een SP-wethouder hebben gewerkt. Je kunt je hun reactie inbeelden als ik duidelijk maak dat ik de 'marktwerking af wil schaffen' en 'verhuurders wil beteugelen'. Ze zitten al allemaal tot over hun oren in het werk, kom ik ook nog eens aan met mijn plannen.' 'Geen kwaad woord over hen, maar ze hebben wel andere belangen dan ik. Zo wil de gemeentebestuurder niet de schuld krijgen van een rechtszaak die commerciële bedrijven tegen je aanspannen. En de andere collegeleden willen niet dat de

SP z'n hele partijprogramma kan uitvoeren, want hebben zo hun eigen plannen. Maar tóch ben ik allemaal van hen afhankelijk, tot op zeker hoogte. Dat maakt dat de macht geen centrum heeft.'

Heeft het wel zin om te besturen dan?

'Zeker weten. We hebben de marktwerking in de huishoudelijke zorg afgeschaft, we hebben het leerlingenvervoer beter georganiseerd. Dat heeft allemaal voor heel wezenlijke vooruitgang gezorgd. Thuiszorgers hebben nu langdurig vaste contracten, leerlingen hebben weer een vertrouwde vaste chauffeur die hen naar school brengt.'

'Maar het is niet zo dat we dat gefixt hebben door even aan een knop te draaien. Dat kon alleen doordat er druk van buitenaf werd opgebouwd, zodat ik in het stadhuis kon zeggen: 'We moeten wel, want anders krijgen we te maken met hommeles op straat'. Zo werd het ook in het belang van de andere 'knoppendraaiers' om de knop de juiste kant op te draaien. Succesvol besturen kan alleen als bestuurder en gemeenteraadsleden de goede kant op geduwd worden door acties op straat.'

→ [Lees ook het interview met Mathijs in de Spanning deze maand.](#)

VOL GOEDE MOED DE CAMPAGNE IN #STRIJDMEE

Aan de vooravond van de verkiezingscampagne kwamen de Zutphense SP-leden op 1 februari nog eens bij elkaar om terug te blikken op 2021 en vooruit te kijken op 2022. Tijdens de ledenvergadering werden ook de campagneplannen besproken.

Uit de terugblik op 2021 kwam naar voren dat we helaas minder mogelijkheden hadden dan gedacht om al onze plannen uit te voeren in verband met het coronavirus. Ondanks die tegenslagen kregen we grote dingen voor elkaar, zoals het afschaffen van

de marktwerking in de thuiszorg en het maken van een politiek twistpunt van afvalinzameling in de stad. Strijd en gezelligheid gingen altijd samen in onze acties. Daarnaast komen de jongeren

van de SP weer geregeld samen en zijn zij zeer actief.

Voor 2022 hebben we weer mooie plannen om samen met de inwoners van Zutphen verandering voor elkaar te krijgen. Allereerst natuurlijk plannen voor de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen die halverwege maart plaatsvinden. Maar er is veel meer nodig. In 2022 willen we nog beter weten wat er speelt onder de inwoners. Benieuwd naar onze andere plannen? Lees ons jaarplan op de website.

HELP MEE MET HET ZICHTBAAR MAKEN VAN DE SP DEZE CAMPAGNE!

Ben je niet zo van de deuren langsgaan of bij winkelcentra staan maar wil je wel meehelpen deze gemeenteraadsverkiezingen? Dat kan!

De afdeling heeft namelijk posters klaarliggen om bijvoorbeeld voor het raam te hangen of tegen je balkon. Maar ook zijn er stickers om op

zichtbare plekken te plakken.

Omdat we strijden voor behoud van de grijze container zijn de stickers perfect om op je container te plakken. Zodat iedereen ziet dat die moet blijven en de SP hiervoor aan het knokken is.

Wil je stickers of posters hebben? Neem contact op met Mart de Ridder via 06-25591654 of martderidder@hotmail.com, dan regelen wij de rest.

Deze soorten hebben we voor je klaarliggen →

COLOFON

De Tomatenkrant wordt gemaakt door het afdelingsbestuur van de Zutphense SP. Dankzij de vele vrijwilligers is het mogelijk deze krant te schrijven en te verspreiden. Kijk voor meer nieuws, achtergronden en foto's op www.zutphen.sp.nl en onze Twitter en facebookpagina.

REACTIES

Correspondentieadres:
Canadasingel 78 7207 RV Zutphen
Tel: 06 44939487

SP HULPDIENT

De SP-afdeling Zutphen heeft een eigen hulpdienst die u met raad en daad bijstaat bij allerlei vragen en diensten. Voor leden en niet-leden. Bel voor hulp naar 06 17416289

- **Posters**
Zutphen ♥ grijze container
 - A2 formaat
 - A4 formaat
 - A6 formaat
- **Stickers**
Zutphen ♥ grijze container

Maandelijkse rubriek waarin de *Tomatenkrant* stilstaat bij een gebeurtenis uit de rijke, onderbelichte, sociale geschiedenis van Zutphen.

DEEL 16: BURGEMEESTER DIJCKMEESTER IN OORLOGSTIJD

Na de verkiezingen in 1939, was de Tweede Wereldoorlog al uitgebroken bij de eerste zitting van de nieuwe raad. Burgemeester Dijckmeester riep op tot 'eenheid achter Oranje'.

Al sinds 1917 was deze conservatieve liberaal burgemeester van Zutphen. Dijckmeester vond het heerlijk om in zijn vrije dagen in zijn militaire kapiteinsuniform te paard rondjes rond Zutphen te rijden. Daar op dat paard zal burgemeester Dijckmeester zich aan de vooravond van de Tweede Wereldoorlog, net als de meeste Nederlanders, nog in de veronderstelling hebben verkeerd dat Nederland neutraal zou blijven. De voorbereidingen voor het eeuwfeest van de Spoorwegen gingen dus gewoon door.

Maar terwijl de kermis voor het feest werd opgebouwd, vlogen de Duitse vliegtuigen over Nederland toen de oorlog begon op 10 mei 1940. Aanvankelijk was het nog onduidelijk wat er zou veranderen door de bezetting. De burgemeester sprak nog trots over de band tussen de Oranjes en het Nederlandse volk. Maar vanaf de winter 1940 werd het duidelijk dat er dingen anders gingen. De fractieleider van de katholieken werd door de Duitsers vast-

gehouden als gijzelaar. Het liberale raadslid C. van Gelder werd gedwongen ontslag te nemen van de raad, omdat hij joods was. De joodse M. Cohen had ontslag genomen van het burgerlijk armenbestuur. Daarna volgden ook joodse leerkrachten en ambtenaren.

De omgezaagde Wilhelminaboom

In de nacht van 16 op 17 december werd de herdenkingsboom van de troonsbestijging van Wilhelmina omgezaagd door NSB'ers.

Oranjegezinde Zutphenaren legden daarop massaal bloemen bij de plek waar ooit de boom stond, of knipten takjes af van de boom en bonden deze samen met een oranje strik en plaatsten deze voor het raam. Burgemeester Dijckmeester besloot niet in te

grijpen bij deze daad van verzet, terwijl hij wist dat dat hem duur zou kunnen komen te staan.

Op 1 september 1941 kregen de raadsleden te horen dat de gemeenteraden konden 'rusten'. Burgemeester Dijckmeester bestuurdde vanaf die datum de gemeente alleen, naar Duits autoritair model. Hij probeerde, als een typische 'burgemeester-in-oorlogstijd', zoveel mogelijk Duitse besluiten te dwarsbomen. In december 1943 werd hij uit zijn functie ontzet. Op 20 januari 1944 werd de NSB-er J.A. Tesebeld burgemeester van Zutphen. In mei 1944 werd Dijckmeester gearresteerd, bevrijd door het verzet, weer opgepakt en afgevoerd naar concentratiekamp Sachsenhausen. Van ontbering en uitputting is hij daar in oktober 1944 overleden.

Verzet

In september 1940 is het georganiseerd verzet van start

gegaan op initiatief van A. E. Meerstadt, L. Lunenburg, G. Rietberg en H. Baker. Zutphen kreeg een afdeling van de Landelijke Organisatie

(L.O.) voor hulp aan onderduikers. Sommige mensen van de L.O. zaten ook in het gewapend verzet, ook wel bekend als de knokploegen (K.P.). Er kwamen illegale blaadjes uit, waaronder het Parool. Bij Bührmann's Papierhandel deed men net alsof ze het verdwijnen van een deel van het papier niet merkte. Toen het verzet doorgaf aan de geallieerde strijdkrachten dat er een lange munitietrein bij Zutphen stond (zo

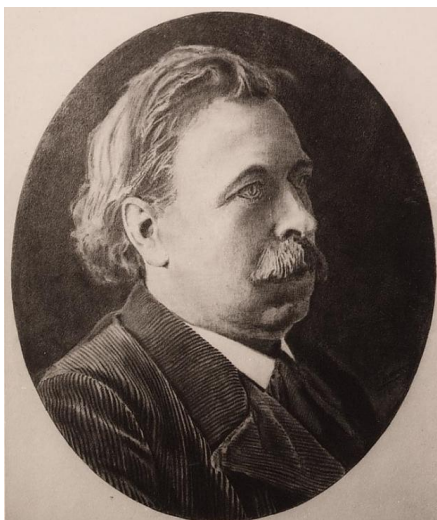
lang dat hij van de huidige Hanzehof tot aan de sluis bij Eefde stond!), lieten de gealli-

eerden deze ontploffen. Dat was eind september 1944. Daarop volgde het mislukte bombardement van de spoorbrug op 14 oktober 1944, waardoor een groot deel van de binnenstad van Zutphen kapot werd geslagen.

DE GENOMINEERDEN VOOR DE **HENRI VAN DEN BERGH VAN EIJSINGA PRIJS 2022**

Voor de tweede keer reikt de SP de 'Henri van den Bergh van Eijsinga-prijs' uit. De jaarlijkse prijs is vorig jaar in het leven geroepen tijdens het Zutphense Jaar van de Sociale Geschiedenis en is bedoeld voor de grootste inspirator van sociale vooruitgang. Op de ledenvergadering 1 februari zijn de drie genomineerden bekendgemaakt en vanaf dat moment kan iedereen stemmen. Ga naar zutphen.sp.nl en stem op degene die volgens jou de prijs het meest verdient.

🔴 Pieter Bas Kempe

Bekend in de Zutphense literaire wereld, onderdeel van dichtersnetwerk Kopwit, en socialist. Afgelopen jaar publiceerde hij de dichtbundel 'Voorwaarts, nog niet vergeten', over rood Zutphen in de periode 1900 – 1950. In dit werk komen twaalf socialisten naar voren die in Zutphen gewoond en gewerkt hebben. Hiermee heeft Kempe het Jaar van de Sociale Geschiedenis extra kracht bij gezet en velen geïnspireerd.

🔴 Chahrazad Zafzafi

Haar ouders wonen in de Boxtartstraat en kampten met de gevolgen van de zoveelste mislukte renovatie. Hun kelder liep door de renovatie vol met water en zelfs de familiefoto's raakten beschadigd. Chahrazad vond dat haar ouders een fatsoenlijk huis verdienden, kwam in actie en bracht de Boxtartstraat bij elkaar. Samen trokken ze op naar Woonbedrijf Ieder1 om de verhuurder te confronteren met hun

wanpraktijken. Het leidde tot enkele verbeteringen, maar het is nog niet opgelost. Daarom gaat ze door.

🔴 OBS De Waaier vanwege taalprojecten waaronder 'Tel mee met taal'

Naast alle onderwijstaken waar scholen al de handen vol aan hebben, organiseert basisschool De Waaier veel extra activiteiten en ondersteuning voor de hele wijk waardoor kinderen én hun vaders en moeders zich ontwikkelen en kunnen meedoen in de samenleving. Een voorbeeld hiervan is het taalproject Tel mee met taal. Hierin werken wijkcentrum Waterkracht, de bibliotheek en andere organisaties samen. Zij bieden een laagdrempelig programma op verschillende niveaus voor ouders die zich willen ontwikkelen ten aanzien van taal-, reken- en digitale vaardigheden. De Waaier ziet wat er nodig is in de wijk, kiest een aanpak buiten de gebaande paden en laat zich niet belemmeren door tegenslagen.